

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

MNENJA

SVET

RESOLUCIJA SVETA

z dne 27. novembra 2009

o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018)

(2009/C 311/01)

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB OPOZARJANJU NA

Resolucijo Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 27. junija 2002 o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine ⁽¹⁾, ki zajema uporabo odprte metode koordinacije in vključevanje mladinskih vprašanj v druge politike, in Evropski pakt za mlade, ki ga je Evropski svet sprejel marca 2005 ⁽²⁾ kot enega od sredstev za uresničevanje lizbonskih ciljev za rast in delovna mesta;

revidirano socialno agendo, ki otroke in mladino obravnava kot eno glavnih prednostnih področij ⁽³⁾;

in OB PRIZNAVANJU

Sklepov Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 11. maja 2009 o oceni sedanjega okvira za evropsko sodelovanje na področju mladine ter o prihodnjih perspektivah prenovljenega okvira ⁽⁴⁾;

POZDRAVLJA

Sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom *Strategija EU za mlade – vlaganje v mlade in krepitev njihove vloge in položaja. Prenovljena odprta metoda koordinacije za obravnavo izzivov in priložnosti za mlade* ⁽⁵⁾;

⁽¹⁾ UL C 168, 13.7.2002, str. 2.

⁽²⁾ 7619/1/05.

⁽³⁾ 11517/08.

⁽⁴⁾ 9169/09.

⁽⁵⁾ 9008/09.

UGOTAVLJA naslednje:

1. mladi, tako ženske kot moški, imajo odločilno vlogo pri soočanju s številnimi socialnoekonomskimi, demografskimi, kulturnimi, okoljskimi in tehnološkimi izzivi ter priložnostmi, s katerimi se Evropa in njeni državljani srečujejo danes in s katerimi se bodo srečevali tudi v naslednjih letih. Za uresničitev ciljev evropske lizbonske strategije za rast in delovna mesta si je treba bistveno prizadevati za socialno in poklicno vključenost mladih žensk in moških, obenem pa spodbujati osebni razvoj, socialno kohezijo in aktivno državljanstvo;
2. poročilo EU o mladih iz leta 2009 ⁽⁶⁾ kaže, da ima danes večina mladih sicer dobre življenjske pogoje, vendar pa se še treba spoprijeti z izzivi, kot so brezposelnost mladih, neparticipacija mladih v izobraževanju ali usposabljanju, revščina med mladimi, nizka raven participacije in zastopnosti mladih v demokratičnem procesu in različni zdravstveni problemi. Gospodarske krize, kot je sedanja, ki se je začela leta 2008, imajo precejšen negativen učinek na mlade, njene posledice pa bi bile lahko dolgoročne;
3. sedanji okvir za evropsko sodelovanje na področju mladine se je na ravni držav članic izkazal kot dobra priložnost za obravnavanje vprašanj, povezanih z mladimi, odprta metoda koordinacije, vključevanje mladinskih vprašanj na druga področja politik in pobude, kot je Evropski pakt za mlade ⁽⁷⁾, pa so omogočili prožen pristop, prilagojen področju mladine, ob upoštevanju pristojnosti držav članic in načela subsidiarnosti;

⁽⁶⁾ 9008/09 ADD 4.

⁽⁷⁾ 7619/05: Priloga I k sklepom Evropskega sveta z zasedanja 22. in 23. marca 2005.

4. s prenovljenim okvirom za strategijo evropskega sodelovanja na področju mladine v naslednjem desetletju bi na podlagi doseženega napredka in do sedaj pridobljenih izkušenj ter ob nadaljnjem spoštovanju pristojnosti držav članic za mladinsko politiko dodatno izboljšali učinkovitost in uspešnost takega sodelovanja, mladim v Evropski uniji pa zagotovili še več ugodnosti, zlasti v okviru lizbonske strategije po letu 2010;
5. bistveno je vsem mladim omogočiti, da kar najbolje izkoristijo svoje sposobnosti. Za uresničitev navedenega ni dovolj zgolj vlagati v mlade in zagotoviti več sredstev za razvoj področij politik, ki vplivajo na vsakdanje življenje mladih in večajo njihovo blaginjo, temveč je treba tudi krepiti vlogo mladih s spodbujanjem njihove neodvisnosti in njihovega potenciala za prispevanje k trajnostnemu razvoju družbe ter evropskim vrednotam in ciljem. Treba je tudi zagotoviti boljše sodelovanje med mladinskimi politikami in ustreznimi področji politik, zlasti izobraževanjem, zaposlovanjem, socialno vključenostjo, kulturo in zdravjem;

SE ZATO STRINJA z naslednjim:

1. v obdobju do vključno leta 2018 bi morali biti splošni cilji evropskega sodelovanja na področju mladine naslednji:
 - (i) ustvariti več priložnosti in enake možnosti za vse mlade pri izobraževanju in na trgu dela ter
 - (ii) spodbujati aktivno državljanstvo, socialno vključenost in solidarnost med vsemi mladimi;
2. glavna področja ukrepanja, na katerih bi bilo treba sprejeti pobude, so navedena v nadaljevanju, podrobneje pa so opredeljena v Prilogi I k tej resoluciji:
 - izobraževanje in usposabljanje
 - zaposlovanje in podjetništvo
 - zdravje in dobro počutje
 - participacija
 - prostovoljne dejavnosti
 - socialna vključenost
 - mladi po svetu
 - ustvarjalnost in kultura
3. Ob doslednem spoštovanju pristojnosti držav članic za mladinsko politiko in prostovoljne narave evropskega sodelovanja na področju mladine, je treba za uresničitev dveh medsebojno povezanih splošnih ciljev uporabiti dvojni pristop, ki zajema hkraten razvoj in spodbujanje:
 - (i) posebnih pobud na področju mladine, tj. politik in ukrepov s posebnim poudarkom na mladih na področjih, kot so neformalno učenje, participacija in prostovoljne dejavnosti, mladinsko delo, mobilnost in obveščanje,

in

- (ii) pobud, temelječih na celostnem pristopu, tj. pobud, ki omogočajo medsektorski pristop, pri katerem so mladinska vprašanja ustrezno upoštevana pri oblikovanju, izvajanju in vrednotenju strategij in ukrepov, sprejetih na drugih področjih politik, ki močno vplivajo na življenje mladih. Po zgledu Evropskega pakta za mlade bi bilo treba mladinsko razsežnost še naprej vključevati v lizbonsko strategijo po letu 2010 in revidirano socialno agendo, pa tudi v ustrezne strategije in programe EU, kot so nov strateški okvir za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju, smernice za zaposlovanje, zdravstvena strategija in agenda za kulturo;

POUDARJA naslednje:

1. evropska mladinska politika bi morala imeti trdne temelje v mednarodnem sistemu človekovih pravic. V vseh politikah in dejavnostih, povezanih z mladimi, bi bilo treba upoštevati več vodilnih načel, predvsem pomen:
 - (a) spodbujanja enakosti spolov in boja proti vsem oblikam diskriminacije, spoštovanja pravic in upoštevanja načel, ki so med drugim priznana v členih 21 in 23 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah;
 - (b) upoštevanja možnih razlik v življenjskih pogojih, potrebah, težnjah, interesih in vedenju mladih zaradi različnih dejavnikov, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti tistim, ki utegnejo biti iz različnih razlogov prikrajšani;
 - (c) priznavanja, da vsi mladi predstavljajo vir za družbo, in zagotavljanja spoštovanja pravice mladih do sodelovanja pri oblikovanju politik, ki jih zadevajo, in sicer s stalnim, strukturiranim dialogom z mladimi in mladinskimi organizacijami;

SE NADALJE STRINJA z naslednjim:

1. v obdobju do leta 2018 bi bilo treba evropsko sodelovanje na področju mladine izvajati s prenovljeno odprto metodo koordinacije, temeljiti pa bi moralo na splošnih ciljnih, dvojnem pristopu in navedenih glavnih področjih ukrepanja;
2. evropsko sodelovanje na področju mladine bi moralo temeljiti na dokazih, biti ustrezno in konkretno, z njim bi morale doseči jasne in vidne rezultate, ki bi jih bilo treba redno in strukturirano predstavljati, pregledovati in razširjati ter tako ustvariti podlago za stalno ocenjevanje in razvoj;
3. uspešnost odprte metode koordinacije na področju mladine bo odvisna od politične zavezanosti držav članic ter učinkovitih delovnih metod na nacionalni ravni in na ravni EU. S tega vidika bi morale delovne metode, ki se uporabljajo v okviru evropskega sodelovanja, temeljiti na naslednjih elementih:

- (i) *delovna obdobja*: obdobje do leta 2018 bo razdeljeno na več triletnih obdobjih, od katerih bo prvo zajemalo leta od 2010 do 2012;
- (ii) *prednostne naloge*: v vsakem obdobju bo izbranih več prednostnih nalog za evropsko sodelovanje, ki prispevajo k področjem ukrepanja iz tega okvira. Prednostne naloge bo sprejel Svet na podlagi ustreznega skupnega poročila Sveta/Komisije – kot se imenuje v nadaljnjem besedilu – in v sodelovanju s predstavniki obeh trojk predsedstev, delujočih v zadevnem delovnem obdobju. Te prednostne naloge evropskega sodelovanja bodo zasnovane tako, da bodo omogočale sodelovanje vseh držav članic ali tesnejše sodelovanje manjšega števila držav članic (grozdi), odvisno od prednostnih nalog posameznih držav. Prednostne naloge za prvi del prvega delovnega obdobja iz tega novega okvira so v Prilogi II k tej resoluciji. Prednostne naloge za drugi del tega obdobja bo Svet predložil in sprejel pozneje;
- (iii) *izvedbeni instrumenti*: da bi se okvir sodelovanja učinkovito izvajal, so potrebni posebni instrumenti za področje mladine in instrumenti na drugih sorodnih področjih politik.

Posebni instrumenti za področje mladine so predstavljeni v točkah (a) do (g). Uporabiti bi jih bilo treba v podporo dvojnemu pristopu, tj. za izvajanje posebnih pobud za področje mladine in spodbujanje medsektorskega pristopa, s čimer bi podprli vključevanje mladinskega vidika na druga sorodna področja politik. V okviru vključevanja bi bilo treba te instrumente uporabiti kot izhodišče za povezavo z drugimi področji politik in podporo vključevanju mladinskega vidika na ta področja, kjer in kadar je to potrebno;

- (a) *pridobivanje znanja in mladinska politika, temelječa na dejstvih*: mladinska politika bi morala temeljiti na dejstvih. Treba je bolje poznati in razumeti življenjske pogoje, vrednote in vedenje mladih žensk in moških ter to znanje širiti na drugih ustreznih področjih politik, s tem pa omogočiti sprejemanje ustreznih in pravočasnih ukrepov. To znanje se med drugim lahko izboljša s podporo Evropskemu centru znanja za mladinsko politiko in njegovim korespondentom, analitični zmogljivosti EU (mreža Eurydice), raziskavam in študijam na področju mladine, posebnim evropskim raziskavam na področju mladine in mrežam raziskovalcev. Poročilo EU o mladih bo prav tako bistveni prispevek k oblikovanju politik, temelječih na dejstvih. Treba bi bilo spodbujati sodelovanje med zadevnimi organi, raziskovalci mladinskega področja, mladimi in njihovimi organizacijami ter posamezniki, dejavnimi na področju mladinskega dela;
- (b) *vzajemno učenje*: vzajemno učenje je v tem okviru sodelovanja ključni element. Ponuja priložnost za določitev dobrih praks v različnih državah članicah

in učenje na podlagi teh dobrih praks. Vzajemno učenje se bo izvajalo z dejavnostmi vzajemnega učenja, konferencami in seminarji, forumi na visoki ravni ali skupinami strokovnjakov ter s študijami in analizami, spletnimi mrežami, pa tudi z vključevanjem ustreznih zainteresiranih strani. Teme teh dejavnosti bi morale biti tesno povezane s prednostnimi nalogami za zadevna triletna delovna obdobja. Vse te pobude bi bilo treba razviti z opredelitvijo jasnih ciljev in na podlagi jasnih mandatov, časovnih razporedov in načrtovanih rezultatov, ki jih predlaga Komisija v sodelovanju z državami članicami.

Nadaljevati bi bilo treba politični dialog s tretjimi državami in sodelovanje z mednarodnimi organizacijami, kot so Svet Evrope, OECD⁽¹⁾ in Združeni narodi, s čimer bi zagotovili vir primerjave in navdih;

- (c) *poročilo o napredku*: Komisija bi morala ob koncu vsakega delovnega obdobja pripraviti poročilo Evropske unije o mladih (leta 2012 za prvo delovno obdobje iz novega okvira). Sestavljeno bo iz dveh delov: skupnega poročila Sveta in Komisije (politični del) in spremljevalnih dokumentov (statistični in analitični del). V poročilu EU o mladih bo ocenjen napredek, dosežen pri uresničevanju splošnih ciljev okvira, in napredek pri prednostnih nalogah, določenih za zadnje delovno obdobje, ter določene dobre prakse. Poročilo EU o mladih bi moralo temeljiti na nacionalnih poročilih držav članic s področja mladine in drugih ustreznih področij politik ter na drugih razpoložljivih informacijah in statističnih podatkih. Izogibati bi se bilo treba obveznosti izdajanja poročil, ki bi privedla do njihovega podvajanja. Poročilo EU o mladih bi moralo služiti tudi kot izhodišče za določitev prednostnih nalog za naslednje delovno obdobje;
- (d) *razširjanje rezultatov*: zaradi boljše prepoznavnosti in večje učinkovitosti sodelovanja v tem okviru na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni bodo z rezultati sodelovanja seznanjene vse zainteresirane strani, po potrebi pa jih bodo obravnavali tudi generalni direktorji ali ministri;
- (e) *spremljanje procesa*: države članice in Komisija bodo tesno sodelovale pri usmerjanju, pospeševanju ter ocenjevanju procesa in njegovih rezultatov ter tako spodbujale doseganje rezultatov z odprto metodo koordinacije ter uporabo metode na nacionalni ravni in na ravni EU. V ta namen bi bilo treba delo opravljati na podlagi obstoječih kazalnikov, povezanih s položajem mladih na področjih, kot so izobraževanje, zaposlovanje, zdravje, socialna vključenost, po potrebi pa bi bilo treba oblikovati predloge v zvezi z morebitnimi novimi kazalniki, da bi jih Svet lahko preučil;

⁽¹⁾ V vseh državah članicah je treba zagotoviti pravico do participacije pri takšnem delu.

- (f) *posvetovanja in strukturiran dialog z mladimi in mladinskimi organizacijami*: treba bi bilo nadaljevati in poglobiti strukturiran dialog z mladimi in mladinskimi organizacijami, ki predstavlja okvir za stalen in skupen razmislek o prednostnih področjih, izvajanju ter spremljanju evropskega sodelovanja na področju mladine.

Obravnavane tematike bi se morale prilagoditi splošnim ciljem evropskega sodelovanja na področju mladine in prednostnim nalogam posameznih delovnih obdobj. Za vsako obdobje dialoga bi bilo treba določiti jasne cilje in uresničljive postopke, da bi zagotovili kontinuiteto in nadaljnje ukrepanje. Dialog bi moral zajeti čim več ljudi ter potekati na lokalni, regionalni, nacionalni ravni in na ravni EU, vključeval pa naj bi raziskovalce mladinskega področja in posameznike, dejavne na področju mladinskega dela. Podpirati bi bilo treba tudi strukturiran dialog z mladimi in mladinskimi organizacijami na drugih področjih politik. Izvajanje strukturiranega dialoga je podrobneje opredeljeno v Prilogi III;

- (g) *uporaba programov in skladov EU*: učinkovito bi bilo treba uporabljati razpoložljive sklade EU, kot so strukturni skladi, in ustrezne programe, kot so program „Mladi v akciji“, Program vseživljenjskega izobraževanja, program „Kultura“, program „Napredek“, program MEDIA, program „Erasmus za mlade podjetnike“ in Program za konkurenčnost in inovacije ter ustrezne programe in sklade EU na področjih zunanjih odnosov in razvojnega sodelovanja;

4. v vsakem triletnem obdobju bi bilo treba za napredek pri prednostnih nalogah v največji možni meri uporabiti instrumente;
5. v tem okviru sodelovanja bi bilo treba podpiranje in razvijanje mladinskega dela obravnavati kot medsektorsko zadevo. Mladinsko delo je širok izraz, ki zajema obsežen sklop družbenih, kulturnih, izobraževalnih ali političnih dejavnosti mladih, z mladimi in za mlade. Te dejavnosti vse pogosteje vključujejo tudi šport in storitve za mlade. Mladinsko delo sodi v področje izvenšolskega izobraževanja ter med posebne dejavnosti v prostem času, ki jih vodijo strokovno usposobljeni ali prostovoljni mladinski delavci in vodje mladinskih organizacij ter temeljijo na neformalnih učnih postopkih in prostovoljnem sodelovanju. V tem okviru bi bilo treba nadalje preučiti, kako lahko mladinsko delo prispeva k doseganju navedenih splošnih ciljev in kako ga je mogoče podpreti in priznati kot dodano vrednost zaradi njegove gospodarske in socialne vloge ter o tem razpravljati. Med drugim bi se bilo treba posvetiti vprašanju ustreznega usposabljanja mladinskih delavcev in vodij, priznavanju

njihove usposobljenosti z uporabo ustreznih evropskih instrumentov, podpore mobilnosti mladinskih delavcev in vodij ter vzpostavljanja inovativnih storitev in pristopov do mladinskega dela;

6. prenovljeni okvir za evropsko sodelovanje na področju mladine lahko Svet pregleda in po potrebi prilagodi glede na nove večje premike v Evropi, zlasti glede na odločitve, sprejete v zvezi s strategijo, ki bo nasledila lizbonsko strategijo po letu 2010 –

V SKLADU S TEM POZIVA DRŽAVE ČLANICE, naj:

1. ob podpori Komisije in uporabi odprte metode koordinacije, kakor je opisana v tej resoluciji, sodelujejo pri krepitvi evropskega sodelovanja na področju mladine v obdobju do leta 2018 na podlagi opisanih splošnih ciljev, področij ukrepanja, dvojnega pristopa, načel in izvedbenih instrumentov ter na podlagi prednostnih področij, dogovorjenih za vsako delovno obdobje;
2. v skladu z nacionalnimi prednostnimi področji sprejmejo ukrepe na nacionalni ravni, ki lahko prispevajo k doseganju splošnih ciljev iz prenovljenega okvira, in preučijo, ali bi se lahko pri oblikovanju nacionalnih politik na področju mladine in drugih povezanih področjih politik zgledevali po vzajemnem učenju na ravni EU;

POZIVA KOMISIJO, naj:

1. v obdobju do leta 2018 sodeluje z državami članicami in jih podpira pri sodelovanju v tem okviru na podlagi opisanih splošnih ciljev, področij ukrepanja, dvojnega pristopa, načel in izvedbenih instrumentov ter prednostnih področij, dogovorjenih za vsako delovno obdobje;
2. preuči, zlasti v poročilu EU o mladih, v kolikšni meri so bili splošni cilji iz tega okvira izpolnjeni. Komisija je v zvezi s tem pozvana, naj ustanovi delovno skupino, ki bo v posvetovanju z ustreznimi področji politik pristojna za preučitev razpoložljivih podatkov o položaju mladih in možne potrebe po vzpostavitvi kazalnikov na področjih, na katerih jih še ni ali ki nimajo očitnega mladinskega vidika. Rezultate tega dela in predloge glede morebitnih novih kazalnikov bi bilo treba predložiti Svetu v preučitev najpozneje decembra 2010;
3. predlaga prožen okvir za dejavnosti vzajemnega učenja in izvede študije, ki zadevajo splošne cilje in prednostne naloge, ter redno poroča Svetu o teh različnih dejavnostih;
4. leta 2017 v sodelovanju z državami članicami pripravi končno ocenjevalno poročilo za ta okvir sodelovanja. Svet bi moral o končnem ocenjevalnem poročilu razpravljati leta 2018.

PRILOGA I

CILJI NA PODROČJU MLADINE TER MOŽNE PObUDE DRŽAV ČLANIC IN KOMISIJE

Veliko področij ukrepanja, naštetih v točki 2 po uvodnem stavku „SE ZATO STRINJA z naslednjim“, ki so podrobneje določena v nadaljevanju, ima jasno določene splošne cilje in prednostne naloge ter so opredeljena v ločenih okvirih in strategijah sodelovanja, obravnavana pa so v okviru ustreznih odprtih metod koordinacije. Vseeno pa si je treba prizadevati, da se na vsakem od teh področij ohrani tudi ustrezen mladinski vidik. V ta namen ta priloga v delu (A) predlaga več pobud za vsa področja, v delu (B) pa nato vrsto posebnih ciljev na področju mladine, s katerimi naj bi natančneje opredelili mladinsko razsežnost na posameznih naštetih področjih ukrepanja, in neizčrpen seznam možnih pobud, ki jih lahko sprejmejo države članice in/ali Komisija v okviru svojih pristojnosti in ob upoštevanju načela subsidiarnosti.

(a) Splošne pobude

Naslednje splošne pobude bi morali preučiti na *vseh* opredeljenih področjih ukrepanja:

- vzpostaviti in okrepiti sodelovanje med oblikovalci politik na različnih področjih ukrepanja in oblikovalci mladinske politike, med drugim z izboljšanjem dialoga ter izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj,
- spodbujati in podpirati vključenost in participacijo mladih in mladinskih organizacij pri oblikovanju in izvajanju politik ter nadaljnjem ukrepanju,
- zagotoviti kakovostne storitve usmerjanja in svetovanja,
- izboljšati dostop do kakovostnega obveščanja o mladih in razširjanja informacij na vse možne načine na lokalni, regionalni in nacionalni ravni, pa tudi prek vseevropskih organizacij, kot so Eurodesk, ERYICA (Evropska agencija za svetovanje in informiranje mladih) in EYCA (Evropsko združenje za mladinske kartice) ter druge evropske mreže,
- okrepiti sodelovanje z lokalnimi in regionalnimi organi,
- prispevati k boljšemu poznavanju položaja mladih, na primer s podporo raziskavam na področju mladine, raziskovalnim mrežam, posebnim študijam itd.,
- prispevati k razvijanju mladinskega dela in priznati njegov pomen,
- učinkovito uporabiti in olajšati dostop mladih do razpoložljivih skladov in programov EU,
- podpirati oblikovanje poskusnih projektov in programov za preskušanje novih in inovativnih idej ter izmenjavo dobrih praks,
- priznati vrednost dvostranskega in večstranskega sodelovanja za evropsko sodelovanje na področju mladinske politike,
- po potrebi vključiti razsežnost otroške politike, ob upoštevanju njihovih pravic in zaščite ter dejstva, da so življenjski izglei in prihodnost mladih v veliki meri odvisni od priložnosti, podpore in zaščite, ki so jih bili deležni v otroštvu.

(b) Cilji na področju mladine in možne pobude za posamezna področja ukrepanja

IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

Cilj: spodbujati enak dostop mladih do visokokakovostnega izobraževanja in usposabljanja na vseh ravneh in nuditi priložnosti za vseživljenjsko učenje. Kot dopolnilo formalnemu izobraževanju spodbujati in priznati neformalno učenje za mlade ter izboljšati povezave med formalnim izobraževanjem in neformalnim učenjem. Olajšati in podpirati prehod mladih med izobraževanjem in usposabljanjem ter trgom dela in zmanjšati zgodnjo opustitev izobraževanja.

Pobude držav članic in Komisije v okviru njihovih pristojnosti

- spodbujati razvoj mladinskega dela in drugih priložnosti za neformalno učenje kot enega od ukrepov za reševanje problema zgodnjega opuščanja izobraževanja,
- v celoti izkoristiti vrsto orodij, vzpostavljenih na ravni EU za preglednost in validacijo spretnosti ter priznavanje kvalifikacij⁽¹⁾,
- spodbujati mobilnost pri učenju za vse mlade,
- v okviru formalnega izobraževanja in neformalnega učenja obravnavati stereotipe o spolih in druge stereotipe,
- uporabiti formalno izobraževanje in neformalno učenje za spodbujanje kohezije in razumevanja med različnimi skupinami, spodbujati enake možnosti in zmanjševati razlike pri dosežkih,
- vzpostaviti participativne strukture v izobraževanju ter sodelovanje med šolami, družinami in lokalnimi skupnostmi,
- spodbujati formalno izobraževanje in neformalno učenje v podporo inovativnosti, ustvarjalnosti in podjetništvu mladih,
- širšo javnost seznanjati s pomenom rezultatov neformalnega učenja.

Komisija bo nadalje razvijala *Europass* kot evropski instrument za preglednost znanj in spretnosti, vključno z orodji za samoocenjevanje spretnosti in beleženje kompetenc s strani tretjih strani, kot so organizacije za promoviranje mobilnosti v okviru *Europassa*.

ZAPOSLOVANJE IN PODJETNIŠTVO

Cilj: spodbujati vključevanje mladih na trg dela v vlogi zaposlenih ali podjetnikov. Olajšati in podpirati prehod med izobraževanjem in usposabljanjem ali iz brezposelnosti oziroma neaktivnosti na trg dela. Izboljšati možnosti za uskladitev poklicnega in družinskega življenja. V procesu po lizbonski strategiji po letu 2010 je treba zagotoviti mladinski vidik in nadaljevati delo v skladu s splošnimi cilji Evropskega pakta za mlade.

Pobude držav članic in Komisije v okviru njihovih pristojnosti

- povečati in izboljšati vlaganje v zagotavljanje ustreznih spretnosti in znanj za delovna mesta, za katera obstaja povpraševanje na trgu dela, kratkoročno z boljšim usklajevanjem in dolgoročno z boljšim predvidevanjem potrebnih spretnosti in znanj,
- upoštevati poseben položaj mladih pri oblikovanju strategij prožne varnosti,
- spodbujati čezmejne strokovne in poklicne priložnosti za mlade,
- v svojih obnovitvenih načrtih oblikovati kratkoročne ukrepe za spodbujanje vključevanja mladih na trg dela in strukturne ukrepe, ki upoštevajo mlade,
- razviti storitve poklicnega usmerjanja in svetovanja,
- zmanjšati ovire za prost pretok delavcev po vsej EU,
- spodbujati kakovostne prakse in vajeništva, da bi olajšali vstop in napredovanje na trgu dela,
- izboljšati otroško varstvo in spodbujati delitev odgovornosti med partnerjema, da bi olajšali usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja mladih žensk in moških,
- podpirati podjetništvo mladih, med drugim prek podjetniškega izobraževanja, podpirati zagonске sklade, programe mentorstva ter spodbujati priznavanje študentskih podjetij,

⁽¹⁾ Prvo zagotavljajo orodja, kot so *Europass*, *EQF* ali *ECVET*, drugo pa direktiva 2005/36/ES.

- podpirati razvoj evropskih omrežij in struktur za spodbujanje podjetništva mladih,
- spodbujati podjetništvo na področju trajnostnega razvoja.

ZDRAVJE IN DOBRO POČUTJE

Cilj: poskrbeti za zdravje in dobro počutje mladih s poudarkom na spodbujanju duševnega in spolnega zdravja, športa, telesne dejavnosti in zdravega načina življenja ter preprečevanju in zdravljenju poškodb, motenj prehranjevanja, odvisnosti in zlorabe drog.

Pobude držav članic in Komisije v okviru njihovih pristojnosti

- nadalje ukrepati po resoluciji Sveta o zdravju in dobrem počutju mladih ⁽¹⁾ ter med mladimi z uporabo smernic EU za telesno dejavnost spodbujati dobro telesno pripravljenost in telesne dejavnosti ⁽²⁾,
- pri dejavnostih spodbujanja zdravja in dobrega počutja mladih upoštevati, da je zdravje stanje popolne telesne, duševne in socialne blaginje ter ne le odsotnost bolezni ali hibe,
- spodbujati zdrave življenjske sloge mladih s športno vzgojo, izobraževanjem o prehrani, telesno aktivnostjo in sodelovanjem med šolami, mladinskimi delavci, zdravstvenimi delavci in športnimi organizacijami,
- izpostaviti vlogo športa kot dejavnosti, ki spodbuja delo v skupini, medkulturno učenje, poštenost in odgovornost,
- med mladinskimi delavci in vodji mladinskih organizacij povečati poznavanje zdravstvenih vprašanj in ozaveščenost o teh vprašanjih,
- vključiti zainteresirane strani na lokalni ravni v okviru dejavnosti prepoznavanja in pomoči ogroženim mladim, ki jih je po potrebi treba usmeriti na druge službe,
- spodbujati vzajemno zdravstveno izobraževanje,
- spodbujati zaščito otrok in mladih, zlasti glede poznavanja novih medijev, in njihovo zaščito pred nekaterimi nevarnostmi, ki izhajajo iz uporabe novih medijev, obenem pa se zavedati koristi in priložnosti, ki jih novi mediji lahko nudijo mladim, npr. z nadaljnjim ukrepanjem na podlagi sklepov Sveta z dne 21. maja 2008 in 27. novembra 2009 o medijski pismenosti v digitalnem okolju,
- olajšati dostop do obstoječih zdravstvenih ustanov, tako da postanejo mladim bolj prijazne.

PARTICIPACIJA

Cilj: spodbujati participacijo mladih v predstavniki demokraciji in civilni družbi na vseh ravneh in v širši družbi.

Pobude držav članic in Komisije v okviru njihovih pristojnosti

- vzpostaviti mehanizme za dialog z mladimi in njihovo participacijo v nacionalnih mladinskih politikah,
- spodbujati uporabo veljavnih smernic o participaciji in obveščanju mladih ter posvetovanju z njimi oziroma oblikovanje novih in s tem zagotoviti kakovost teh dejavnosti,
- politično in finančno podpirati mladinske organizacije ter lokalne in nacionalne mladinske svete in si prizadevati za priznanje njihove pomembne vloge v demokraciji,
- spodbujati participacijo večjega števila mladih iz najrazličnejših okolij v predstavniki demokraciji, mladinskih organizacijah in drugih organizacijah civilne družbe,
- učinkovito izkoristiti informacijske in komunikacijske tehnologije za razširitev in poglobitev participacije mladih,

⁽¹⁾ UL C 319, 13.12.2008, str. 1.

⁽²⁾ Predlagani politični ukrepi v podporo spodbujanju zdrave telesne dejavnosti, 2008.

- podpirati različne oblike „učenja participacije“ s formalnim izobraževanjem in neformalnim učenjem že v zgodnjem otroštvu,
- ustvariti še več priložnosti za razpravo med javnimi ustanovami in mladimi.

Komisija bo revidirala evropski mladinski portal in spodbujala vključevanje večjega števila mladih.

PROSTOVOLJNE DEJAVNOSTI

Cilj: podpirati prostovoljne dejavnosti mladih in v večji meri priznati njihovo vlogo v smislu pomembne oblike neformalnega učenja. Odpraviti ovire za prostovoljne dejavnosti ter spodbujati čezmejno mobilnost mladih.

Pobude držav članic in Komisije v okviru njihovih pristojnosti

- prizadevati si za priznanje spretnosti in znanj, pridobljenih pri prostovoljnih dejavnostih, s pomočjo instrumentov, kot sta Europass in Youthpass, in instrumentov, ki jih financirajo države članice,
- izvajati priporočila Sveta o mobilnosti mladih prostovoljcev v Evropi ⁽¹⁾,
- večati osveščenost o pomenu prostovoljnih dejavnosti, tudi z vzajemnimi procesi,
- spodbujati zaščito mladih prostovoljcev in kakovost prostovoljnih dejavnosti,
- pritegniti mlade in mladinske organizacije k načrtovanju, izvedbi in oceni prihodnjega evropskega leta prostovoljnih dejavnosti za spodbujanje dejavnega državljanstva (2011),
- s prostovoljnimi dejavnostmi spodbujati medgeneracijsko solidarnost.

SOCIALNA VKLJUČENOST

Cilj: preprečevati socialno izključenost in revščino mladih ter medgeneracijski prenos takih težav in okrepiti vzajemno solidarnost med družbo in mladimi. Spodbujati enake možnosti za vse in preprečevati vse oblike diskriminacije.

Pobude držav članic in Komisije v okviru njihovih pristojnosti

- v celoti izkoristiti možnosti mladinskega dela in mladinskih centrov kot načina za vključevanje,
- sprejeti medsektorski pristop v okviru prizadevanj za izboljšanje kohezije in solidarnosti v skupnosti ter zmanjšanje socialne izključenosti mladih, in sicer z obravnavanjem povezav med npr. izobrazbo in zaposlitvijo mladih ter njihovo socialno vključenostjo,
- podpirati razvijanje medkulturne zavesti in zmožnosti vseh mladih ter premagovati predsodke,
- podpirati dejavnosti obveščanja in izobraževanja mladih o njihovih pravicah,
- obravnavati brezdomstvo, stanovanjsko problematiko in finančno izključenost,
- spodbujati dostop do kakovostnih storitev, npr. prometnih povezav, e-vključenosti, zdravstvenih in socialnih storitev,
- spodbujati posebno podporo za mlade družine,
- pritegniti mlade in mladinske organizacije k načrtovanju, izvedbi in oceni evropskega leta boja proti revščini in socialni izključenosti (2010).

MLADI PO SVETU

Cilj: spodbujati participacijo mladih v globalnih procesih oblikovanja, izvajanja in spremljanja politik (v zvezi z vprašanji, kot so podnebne spremembe, razvojni cilji tisočletja OZN, človekove pravice itd.) ter prispevanje k tem procesom, pa tudi sodelovanje mladih z regijami zunaj Evrope.

⁽¹⁾ UL C 319, 13.12.2008, str. 8.

Pobude držav članic in Komisije v okviru njihovih pristojnosti

- večati osveščenost mladih o globalnih vprašanjih, kot sta trajnostni razvoj in človekove pravice,
- mladim zagotoviti priložnosti za izmenjavo mnenj o globalnih vprašanjih z oblikovalci politik (npr. s sodelovanjem pri mednarodnih sestankih, virtualnih platformah/forumih itd.),
- spodbujati medsebojno razumevanje mladih z vsega sveta s pomočjo dialoga in spremljajočih ukrepov, kot so programi usposabljanja, izmenjave in srečanja,
- spodbujati mlade k participaciji v okolju prijaznih prostovoljnih dejavnostih in okolju prijaznih vzorcih potrošnje in proizvodnje (kot so reciklaža, varčevanje z energijo, uporaba vozil na hibridni pogon itd.),
- spodbujati možnosti za podjetništvo, zaposlovanje, izobraževanje in prostovoljstvo zunaj Evrope,
- spodbujati sodelovanje in izmenjave med posamezniki, dejavnimi na področju mladinskega dela, na različnih celinah,
- spodbujati mlade, da se udeležijo dejavnosti na področju razvojnega sodelovanja, bodisi v njihovi državi stalnega prebivališča bodisi v tujini.

USTVARJALNOST IN KULTURA

Cilj: spodbujati ustvarjalnost in inovativno sposobnost mladih z bolj kakovostnim dostopom in participacijo v kulturi in kulturnega izražanja že v zgodnjem otroštvu ter tako spodbujati osebni razvoj, boljše učne sposobnosti, medkulturne veščine, razumevanje in spoštovanje kulturne raznolikosti ter pridobivanje novih in prožnih spretnosti in znanj za prihodnje možnosti zaposlitve.

Pobude držav članic in Komisije v okviru njihovih pristojnosti

- spodbujati razvoj ustvarjalnosti mladih z nadaljevanjem dela v zvezi s sklepi Sveta o spodbujanju ustvarjalne generacije: krepiti ustvarjalnost in inovativno sposobnost otrok in mladih s kulturnim izražanjem in širšim dostopom do kulture ⁽¹⁾,
- razširiti kakovostni dostop do kulture in ustvarjalnih orodij, zlasti tistih, ki uporabljajo nove tehnologije, in ustvariti priložnosti za stik mladih s kulturo ter izražanje in razvijanje njihove ustvarjalnosti v okviru šole ali zunaj nje,
- olajšati dostop do novih tehnologij in tako spodbujati ustvarjalnost mladih in njihovo inovativno sposobnost ter pritegniti njihovo zanimanje za kulturo, umetnost in znanost,
- zagotoviti dostop do okolij, v katerih lahko mladi razvijajo svojo ustvarjalnost in interese ter koristno preživljajo prosti čas,
- omogočiti dolgoročne sinergije med politikami in programi na področju kulture, izobraževanja, zdravja, socialne vključenosti, medijev, zaposlovanja in mladine ter s tem spodbujati ustvarjalnost in inovativno sposobnost mladih,
- spodbujati specializirano usposabljanje mladinskih delavcev na področju kulture, novih medijev in medkulturnih zmožnosti,
- spodbujati partnerstva med sektorjema kulture in ustvarjalnosti ter mladinskimi organizacijami in mladinskimi delavci,
- omogočiti in podpreti razvijanje nadarjenosti in podjetništva mladih, da bi okrepili njihovo zaposljivost in povečali njihove prihodnje možnosti zaposlitve,
- spodbujati znanje mladih o kulturi in kulturni dediščini v različnih državah članicah EU, tudi z uporabo novih tehnologij.

⁽¹⁾ 14453/09.

PRILOGA II

PREDNOSTNE NALOGE EVROPSKEGA SODELOVANJA NA PODROČJU MLADINE V OBDOBJU OD 1. JANUARJA 2010 DO 30. JUNIJA 2011**Splošna prednostna naloga – zaposlovanje mladih**

Splošna tematska prednostna naloga evropskega sodelovanja na področju mladine v obdobju od 1. januarja 2010 do 30. junija 2011 bo zaposlovanje mladih. V teh 18 mesecih bo razprava o tej temi potekala v okviru strukturiranega dialoga. Posebne prednostne naloge bi morale v celoti ali deloma prispevati k splošni tematski prednostni nalogi.

1. januar 2010–30. junij 2010 – socialna vključenost

V prvi polovici leta 2010 bo poudarek na naslednjih vprašanjih:

- krepitev Evropskega pakta za mlade v okviru lizbonske strategije po letu 2010,
- socialno vključevanje mladih z manj priložnostmi,
- vloga lokalnih in regionalnih oblasti v mladinski politiki,
- sodelovanje z državami Latinske Amerike.

1. julij 2010–31. december 2010 – mladinsko delo

V drugi polovici leta 2010 bo poudarek na naslednjih vprašanjih:

- mladinsko delo ter dostopnost mladinskega dela in dejavnosti za najrevnejše otroke in mladino,
- dostop mladih do kulture.

1. januar 2011–30. junij 2011 – participacija

V prvi polovici leta 2011 bo poudarek na naslednjih vprašanjih:

- državljanstvo in participacija mladih, s poudarkom na socialnem, gospodarskem, kulturnem in političnem udejstvanju ter človekovih pravicah,
- prostovoljne dejavnosti mladih in njihov prispevek k razvoju lokalnih skupnosti.

PRILOGA III

IZVAJANJE STRUKTURIRANEGA DIALOGA

Splošna vodilna načela strukturiranega dialoga z mladimi in mladinskimi organizacijami so opisana v točki 3(iii)(f) po uvodnem stavku „SE NADALJE STRINJA z naslednjim“. V tej prilogi je natančneje opredeljeno izvajanje strukturiranega dialoga na nacionalni ravni in na ravni EU.

Strukturirani dialog bi moral temeljiti na 18-mesečnih delovnih obdobjih, za vsako obdobje pa bi morala biti določena splošna tema, ki bi ustrezala splošnim prednostnim nalogam zadevnega 18-mesečnega delovnega obdobja za evropsko sodelovanje. Posamezno predsedstvo lahko za čas svojega mandata izbere tudi posebno prednostno temo, povezano s splošno temo.

V okviru strukturiranega dialoga bi morala potekati posvetovanja z mladimi in mladinskimi organizacijami na vseh ravneh v državah članicah in na konferencah EU, posvečenih mladinskim vprašanjem, ki jih organizirajo predsedujoče države, ter v okviru evropskega tedna mladih.

Da bi izboljšali izvajanje strukturiranega dialoga, spodnje pozivamo, naj v okviru svojih pristojnosti in ob upoštevanju načela subsidiarnosti storijo naslednje:

- Komisija naj za vsako 18-mesečno obdobje skliče evropski usmerjevalni odbor, ki ga med drugim sestavljajo predstavniki ministrstev za mladino iz trojke predsedujočih držav, nacionalnih mladinskih svetov in nacionalnih agencij, pristojnih za program Mladi v akciji, ter predstavniki Evropske komisije in Evropskega foruma mladih. Po potrebi bo opravljeno posvetovanje z raziskovalci mladinskega področja in mladinskimi delavci. Evropski usmerjevalni odbor je pristojen za splošno usklajevanje strukturiranega dialoga. Ta odbor bo vzpostavil strukturo za pomoč, v okviru katere bodo vodje usposabljanj in moderatorji lahko nudili metodološko podporo in zagotavljali kontinuiteto pri organizaciji strukturiranega dialoga na ravni EU,
 - države članice naj podprejo ustanovitev majhne nacionalne delovne skupine. Te skupine lahko po potrebi uporabijo sedanje strukture in bi jih lahko med drugim sestavljali predstavniki ministrstev za mladino, nacionalnih mladinskih svetov, lokalnih in regionalnih mladinskih svetov ter mladinskih organizacij, posamezniki, dejavni na področju mladinskega dela, različni mladi ljudje in raziskovalci z mladinskega področja. Države članice so pozvane, naj vodilno vlogo v teh skupinah, če je le mogoče, zaupajo nacionalnim mladinskim svetom. Naloga nacionalnih delovnih skupin naj bi bila zagotoviti participativen proces v državah članicah,
 - Komisija in države članice naj v sodelovanju z vsemi zainteresiranimi stranmi nenehno spremljajo strukturiran dialog ter zbirajo in širijo dobre prakse.
-